

حادثه‌ها

گذشت اولیای دم از معلّم محکوم به قصاص

● **ایستنا:** معلّم خوزستانی که به اتهام قتل عمد به اعدام محکوم شده بود، توسط خانواده مقتول بخشیده شد. به گزارش روابطعمومی دادگستری گیلان، معلّم خوزستانی که به‌ اتهام قتل عمد در رشت به اعدام محکوم شده بود و قرار بود این حکم صبح دپروز اجرا شود، توسط خانواده مقتول بخشیده شد.
عصبانیت آنی این معلّم در تابستان ۸۶ واقع تلخی را رقم زد که طی آن دو نفر کشته شدند و نفر سوم نیز در آستانه مرگ قرار گرفت. طبق عبارت صریح رای دادگاه، یکی از مقتولان به دلیل اختلافاتی که با مسعود پویان فوق‌لیسانس جامعه‌شناسی و دبیر خوزستانی ساکن رشت داشت به همراه دو پسرش از طبقه سوم خانه به طبقه دوم آمده و با وی درگیر شده‌اند. این درگیری در حالی به داخل خانه پویان کشیده شد که همسر او در حمام بود و نمی‌توانست مانع در گیری شود. پویان برای مقابله با آنها به کارد آشپزخانه پناه برد و دو نفر از آنها، هر کدام یک ضربه خوردند که این ضربه به نقاط حساس یعنی ریه یکی و قلب دیگری اصابت کرده و بلافاصله درگذشتند.
دادگاه قتل یکی از آنها را که جسدش داخل خانه افتاده مصداقی دفاع مشروع و قتل دیگری را به دلیل اینکه جسد او در پاگرد ورودی افتاده قتل عمد و موجب قصاص دانست. ۳۰۰ معلّم آموزش‌وپرورش تهران و رشت هفته گذشته طی نامه‌ای به مقامات رسمی کشور با اشاره به اعدام قریبالوقوع دبیر جامعه‌شناسی شاغل در آموزش‌وپرورش رشت درخواست کردند اجرای حکم برای رسیدگی دقیق‌تر و جلب رضایت ولی دم متوقف شود که در نهایت اولیای دم مقتول اعلام گذشت کردند. «ایلنا» نیز خبر داد حجت الاسلام‌احمد منتظری، آیت‌الله قرائنی امام جمعه رشت، آیت‌الله رودباری ، مجمع فرهنگیان ایران اسلامی و عده‌ای از معلمان و ناشران رشت از اولیای دم قدردانی کنند.

آتش‌سوزی در پرواز یکن – تهران

● **مهز:** پرواز پنجشنبه‌شب یکن - تهران لحظاتی پس از پرواز با نقص فنی و آتش‌سوزی مواجه شد اما سرانجام هواپیما با مهارت خلبان در فرودگاه یکن به زمین نشست. پرواز یکن به مقصد تهران با شماره پرواز ۸۰۱ که پنجشنبه هفته گذشته قرار بود فرودگاه یکن را به مقصد فرودگاه امام‌خیمینی(ره) ترک کند دچار نقص فنی و موجب ترس و وحشت مسافران شد.این هواپیمای شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی قرار بود ساعت ۲۴ به وقت محلی، فرودگاه یکن را به مقصد تهران ترک کند اما به دلیل نقص فنی این پرواز با تاخیر چهارساعته انجام شد.هواپیما در ساعت چهار صبح از بلند فرودگاه یکن برخاست و پس از ۲۰ دقیقه پرواز با نقص فنی مواجه شد و یکی از موتورهای هواپیما آتش گرفت. سرانجام خلبان توانست با مهارت، هواپیما را دوباره در فرودگاه یکن به زمین بنشاند اما این موضوع موجب ترس و وحشت مسافران شد و مشکلاتی را برای آنها به‌همراه داشت. یکی از مسافران این پرواز با بیان اینکه هواپیما با تاخیر پرواز داشت بنابراین نقص فنی آن قبل از پرواز مشخص شده بود، گفت: این هواپیما چند دقیقه پس از پرواز، دچار آتش‌سوزی شد و فقط مهارت خلبان بود که جان مسافران را نجات داد.

بخش قاتل پای چوبه‌دار به حرمت ماه محرم

● **واحدمرکزى خبر:** قاتلى در تربت‌جام به حرمت ماه محرم پاى چوبه‌دار بخشيده شد. فرمانده انتظامى تربت‌جام گفت: این قاتل پس از ۱۰سال حبس با رضایت اولیای‌دم پاى چوبه‌دار و قبل از اجرای حکم بخشیده شد. سرهنگ مختاری افزود: درحالی‌که مقدمات اجرای حکم قصاص نفس این قاتل که از سال ۸۲ در زندان تربت‌جام در حبس بود، آماده شده بود، خانواده مقتول به احترام ماه محرم و حضرت اباعبدالله‌الحسین(ع)از قصاص قاتل فرزندشان گذشتند.

اخادی از زنان متاهل

● **شرق:** جوان ششپای که با تهدید از زنان متاهل اخادی می‌کرد، دستگیر شد. زنی با مراجعه به پلیس تربت‌حیدریه اعلام کرد مورد تهدید فردی ششپاد قرار گرفته است. این زن گفت: چندی قبل جوانی ناشناس با تلفن همراه تماس گرفت و به من اظهار علاقه کرد. باوجود جواب رد از سوی من هرروز پیامک‌های عاشقانه می‌فرستاد ولی من پاسخی به او نمی‌دادم تا اینکه این او‌اخر از من خواست جواهرات و پول‌های نقدم را به او بدهم در غیر این‌صورت با شوهرم تماس می‌گیرد و می‌گوید با من رابطه دارد. من دو فرزند دارم و می‌ترسم شوهرم تحت‌تأثیر گفته‌های این جوان ششپاد قرار بگیردو زندگی‌ام از هم بپاشد. ماموران با آغاز تحقیقات بی‌برند سوزن دیگر نیز شکایت‌های مشابهی را مطرح کرده‌اند. نتیجه تحقیقات صحت اظهارات شاکیان را تأیید کرد و مشخص شد متهم از نجابت شاکیان سوءاستفاده و با تهدید فروپاشی زندگی‌شان از آنها اخادی کرده‌است. در نهایت آخرین شاکی طی تماسی با متهم برای تحویل جواهرات خود با وی قرار گذاشت. سپس ماموران همراه شاکی و همسر وی در محل قرار حاضر شدند و بعد از اینکه متهم با موتور از راه رسید او را دستگیر کردند. با انتقال متهم به کالتری و مواجهه وی با شواهد و ادله ارایه شده، او به جرمش اقرار کرد و گفت به‌طور اتفاقی شمه‌ارهای را می‌گرفت و اگر زنی تلفن را جواب می‌داد پس از اطمینان از ناهل وی با تهدیدب از او اخادی می‌کرد. این مرد گفت تاکنون توانسته‌است با این روش از پنج‌نفر اخادی کند.

شرق: مردی که همسرش را بعد از ساعت‌ها شکنجه به قتل رساند، در جلسه رسیدگی به پرونده‌اش مدعی شد قصد کشتن همسرش را نداشت و او را بسیار دوست داشت. به گزارش خبرنگار ما، متهم که ستار نام دارد، هشت‌ماه قبل بعد از اینکه همسرش را از شب تا صبح کتک زد با ماموران اورژانس تماس گرفت و کمک خواست اما همسر او مرگ‌مغزی شده بود و پدر و مادرش با توجه به وصیت دخترشان اعضای بدن او را اهدا کردند.

کاکلی، نماینده دادستان تهران دیروز در ابتدای جلسه رسیدگی به این پرونده متن کیفرخواست را خواند و گفت: ستار در تاریخ ۹فروردین همسرش مینا را به قتل رسانده است. مطابق نظر پزشکی‌قانونی و اعتراضات متهم، مینا به‌شدت مورد ضرب‌وجرح قرار گرفته و در نهایت دچار خونریزی و مرگ‌مغزی شده است. متهم در مرحله بعدی مدعی شد همسرش گاز فندک را برداشته و به سر خودش کوبیده است اما مدارک و شواهد موجود نشان می‌دهد ستار همسرش را به قتل رسانده است. او در چند مرحله به این موضوع اعتراف کرده است بنابراین بر اساس مستندات موجود در پرونده درخواست صدور حکم قانونی را دارم.

در ادامه اولیای‌دم مقتول در جایگاه حاضر شدند و درخواست قصاص متهم را مطرح کردند وکیل اولیای‌دم نیز در این خصوص گفت: مینا از شب قبل از مرگش در خانه شوهرش شکنجه می‌شد. او وقتی نتوانست زیر ضربات‌مش و لگدشوهرش دوام‌بیاورد بارهاارسال پیامکی به خواهرش این موضوع را اطلاع داد و بارها در پیامک‌ها نوشت شوهرش او را کتک زده و آسیب‌های جدی به او وارد کرده است.وقتی شوهرخواهر مینا به خانه او مراجعه کرد تا بتواند این زن را نجات دهد، ستار مدعی شد همه‌چیز تمام شده و آنها آشتی کرده‌اند و اجازه

شرق: کارآگاهان جنایی در حال تحقیق از مردی هستند که بعد از آزارجنسی دختری هشت‌ساله او را با ضربات چاقو به قتل رسانده است. والدین دختر هشت‌ساله که مونا نام داشت چند روز قبل به پلیس آگاهی استان فارس رفتند و اعلام کردند فرزندشان مفقود شده است. مونا برای خرید از خانه خارج شده و دیگر بازنگشته بود. پدر و مادر این دختر که به شدت نگران او بودند تمامی محله را جست‌وجو کرده اما اثری از فرزند خود نیافته و تصمیم گرفته بودند پلیس را از واقعه خبر کنند. کارآگاهان بعد از اینکه مشخصات مونا را گرفتند تلاش خود را برای یافتن ردی از او آغاز کردند اما تجسس‌های اولیه بی‌ثمر ماند تا اینکه فردی با مرکز فوریت‌های پلیسی ۱۱۰ تماس گرفت و گفت جنازه دختریچهاری را یافته است.وقتی ماموران به نشانی اعلام‌شده رفتند، دیدند آنجا ساختمانی متروکه است و بخش‌هایی از

شرق: اعضای دو باند زورگیری که تحت پوشش مسافرکش از افراد سرعت می‌کردند، دستگیر شدند. به گزارش خبرنگار ما، فردی روز ۲۲مرداد با مراجعه به کلانتری تهرانسر به ماموران اعلام کرد توسط سرنشین خودرو پرایدمشکی مورد تهدید با سلاح سرد، ضرب‌وشتم و زورگیری کیف‌دستی حاوی وجوه نقد قرار گرفته است. مالیکانه پس از معرفی به اداره پنجم پلیس آگاهی تهران به کارآگاهان گفت: ساعت ۶:۳۰ روز حادنه در میدان آزادی به قصد رفتن به محل کارم سوار خودرو پراید مشکي شدم. راننده در صندلی شاگرد کارتن گذاشته بود و به همین علت مجبور شدم در صندلی عقب سوار شوم. زمانی‌که قصد سوارشدن به ماشین را داشتم، یکی از سرنشینان صندلی عقب ضمن عذرخواهی عنوان کرد کمی جلوتر پیاده می‌شود. من نیز بدون آنکه کمترین شکی کنم وسط دو سرنشین‌عقب‌نشتم».

مالیاخته ادامه داد: «هنوز مدت زیادی از حرکت ماشین نگذشته بود که ناگهان دوسرنشین صندلی عقب به‌جانم افتادندو در حالی‌که چاقویی را زیر گلویم گذاشته بودند، سرم را به زیر صندلی فشار دادند و ۲۹۰هزارتومان و نقد، گوشی تلفن همراه و کیف‌دستی حاوی تیلیت به ارزش تقریبی یکمیلیون و ۲۰۰هزارتومان را

سرقت و من را در جاده مخصوص پیاده کردند».

کارآگاهان در جریان تحقیقات تعداد دیگری از مالباختگان را که به همین شیوه در مناطق غرب تهران به‌ویژه در محدوده میدان آزادی مورد زورگیری و تهدید با سلاح سرد قرار گرفته بودند، شناسایی و سرقت‌های مشابه در شهرهای دیگر استان تهران و البرز را بررسی کردند. آنان در تلاش برای یافتن ردی از متهمان بودند تا اینکه چندی قبل مطلع شدند دو سارق زورگیر که با خودرو پرایدمشکی در شهریار اقدام به زورگیری کرده بودند، توسط پلیس این شهر دستگیر شده و به سرقت‌های مشابه اعتراف کرده‌اند. به این ترتیب هر دو متهم به نامهای «محمود» و «یاسر» در اختیار اداره پنجم پلیس آگاهی قرار گرفتند. پس از مواجهه حضوری متهمان با تعدادی از شکات، هر دو متهم از سوی تعدادی از مالباختگان مورد شناسایی قرار گرفتند. یکی از مالباختگان در اظهارتش به کارآگاهان گفت: در میدان آزادی به مقصد شهرک ولیعصر پرایدمشکی با سه سرنشین شدم که سرنشینان آن در میدان فتح مرا کتک زدند و در حالی‌که دشنام می‌دادند،

پنج‌قاره

نجات ۶۱ مهاجر از دست قاچاقچیان انسان

● **هرالدتربیین:** ۱۰مهاجر در عملیاتی در مرز مشترک مکزیک و آمریکا از جنگ قاچاقچیان انسان نجات یافتند. به گفته برخی از رپوده‌شدگان آنها به مدت یک‌هفته در شرایط غیرقابل‌تحملی نگهداری شده بودند. در این رابطه چهار نفر ۱۸ تا ۳۶ساله با اتهاماتی نظیر قاچاق و آدم‌زدی دستگیر شده‌اند.

توقیف محموله ۴۶میلیون دلاری هرویین

● **ریانووستی:** آژانس مبارزه با موادمخدر روسیه ۱۴۵کیلوگرم هرویین را به ارزش تقریبی ۴۶میلیون‌دلار توقیف کرد. این محموله پس از عبور از قرقیزستان و قزاقستان، در اواخر ماه اکتبر به تاجیکستان قاچاق شده بود. در این رابطه، شش عضو گروه جنایی سازمان‌یافته بین‌المللی متشکل از ملیت‌های روسی و آسیای مرکزی دستگیر شدند.

انفجار در سالن نمایش

● **پروینوز:** انفجار مهیب در سالن نمایش «پاله داسپور» پاریس ۱۵زخمی برجا گذاشت. حال پنج‌نفر از زخمیان وخیم گزارش شده است. انفجار به‌علت آتش‌گرفتن موادمنفجره به‌تبط بانورافشانی صحنه‌نمایش صورت گرفت.

حوادث

قتل همسر، زیر شکنجه والدین مقتول اعضای بدن این زن را اهدا کردند

نمی‌دهد همسرش از خانه خارج شود حتی مادر مقتول با پلیس به محل رقت اما متهم باصحنه‌سازی اینطور نشان داد که کسی در خانه نیست. بنابر این مستندات موکلان من در قتل عمدی فرزندشان کامل است و درخواست مجازات متهم را داریم. سپس متهم در جایگاه حاضر شد. او اتهام قتل عمدی را رد کرد و گفت: من همسر را دوست داشتم اما به‌خاطر دخالت‌های خانواده‌اش نمی‌توانستیم با هم زندگی کنیم و مشکلات زیادی داشتیم. زمان حادثه پنج‌سال بود که با هم ازدواج و یک سال هم زیر یک سقف زندگی کرده بودیم. در آن یکسال به‌خاطر دخالت‌های خانواده همسرم او ۱۱ بار خانه را ترک کرد. ما تصمیم گرفتیم از هم جدا شویم اما به‌دلیل دل‌بستگی‌ای که هر دو به این زندگی داشتیم نتوانستیم این کار را بکنیم. همسرم قبل از عید خانه من را ترک کرد و مهری‌اش را به اجرا گذاشت. او برای اینکه بتواند پول پیش خانه من را برای مهری‌اش بگیرد، با صاحب‌ملک دوست شده بود و بعد هم این دوستی ادامه پیدا کرد.

قتل دختر ۸ساله بعد از آزار

دیوارش خراب شده و به همین دلیل به‌سادگی می‌توان به آنجا رفت‌وآمد کرد. آنها بعد از کمی جست‌وجو پیکری بی‌جان و خون‌آلود دختری را در حالی‌که داخل گونی گذاشته و در گودالی رها شده‌بود، مشاهده و آن را به پزشکی‌قانونی منتقل کردند. بعدصحنه، بعد از بررسی‌های اولیه اعلام کردند این دختر مورد آزارجنسی قرار گرفته و سپس با ۱۷ضربه چاقو به قتل رسیده است. کارآگاهان در گام بعدی تلاش برای افشای هویت مقتول را آغاز کردند و به‌دلیل شباهت جنازه با مونا از والدین این دختر خواستند به پزشکی‌قانونی بروند و جسد را مشاهده کنند. آنها بعد از انجام این کار تأیید کردند مقتول

انهدام دو باند زورگیری از مسافران

با تهدید چاقو وسایل همراهم را سرقت کردند سپس با تهدید، چشم‌ها و دستنام را بستند و مرا در تهرانسر پیاده کردند» کارآگاهان در حال تحقیق از دو متهم دستگیر شده بودند که پرونده تازه‌ای گشوده شد و این‌بار شاکی بعد از حضور در پلیس آگاهی درباره نحوه وقوع سرقت به کارآگاهان گفت: ساعت ۲۲روز حادنه در چهارراه ایران‌خودرو به سمت آزادگان، سوار پراید سفیدرنگ با سه‌سرنشین شدم که سرنشینان آن با تهدید چاقو اقدام به سرقت گوشی تلفن همراه و مبلغ ۵۲۰هزارتومان و نقد همراهم کردند و پس از سرقت، در ساعت دو بامداد من

در پرونده وجود دارد همسرت تو را در خانه با زنی دیگر دیده بود که بعد گفته‌ای او را سیغه و سپس هم عقد دایم کرده‌ای. این موضوع نشان می‌دهد درگیری شما به‌خاطر همسر دومت بود. حال چطور تهمت می‌زنی که همسرت با کسی رابطه داشت؟

متهم گفت: من رابطه نامشروع نداشتم زنم از من تمکین نمی‌کرد و من هم با زن دیگری ازدواج کرده بودم. او مرتب خانه من را ترک می‌کرد، مشروب می‌خورد و شیشه می‌کشید. قاضی گفت: اگر کسی مشروب بخورد و شیشه بکشد پزشکی‌قانونی تشخیص می‌دهد اما هیچ چیز گزارش نشده و اعضای بدن این زن سالم بوده و آنها را اهدا کرده‌اند بنابراین شیشه و مشروبی مصرف نمی‌کرد. در این هنگام مادر مقتول برای توضیح در این خصوص در جایگاه قرار گرفت. او گفت: دختر بزرگم روز حادنه به من گفت مینا به او پیامک داده و درخواست کمک کرده است. وقتی دامادم به آنجا رفت ستار اجازه نداد مینا را از خانه بیرون بیاورد من هم موضوع را به پلیس ۱۱۰ اطلاع دادم و نیمه‌شب به آنجا رفتم ستار اجازه نداد مینا را از خانه بیرون بیاورد من هم موضوع را به پلیس ۱۱۰ اطلاع دادم و نیمه‌شب به خانه مینا رفتم. درها را قفل کرده بودند. چندین‌بار زنگ زد که من را باز کردند. به پلیس گفتم دخترم در آن خانه است گفتند حکم نداریم و نمی‌توانیم وارد شویم تا چهار صبح پشت‌در ماندم، کاری از دستم برنی‌آمد. به خانه برگشتم نماز خواندم در این مدت پیامک‌ها هم ادامه داشت. دخترم نوشت شوهرش دماغش را شکست. بعد از آن بلافاصله تلفنم زنگ زد. دخترم با صدای نالان گفت چیزی نیست خوب بعد قطع کرد. دخترم در پیامک‌ها گفت اگر می‌گویم خوب شما باور نکنید. صبح به دادسرا رفتم تا برای ورود به خانه نامه بگیرم که خبر دادند دخترم مرده است. به وصیتش اعضای بدنش را اهدا کردیم. بنا بر این گزارش در پایان هیات قضات برای صدور رای دادگاه وارد شور شدند.

بی‌گانه معرفی کند وقتی تحت بازجویی‌های تخصصی قرار گرفت به از تکاب جنایت اقرار کرد و گفت: «روز حادثه وقتی دخترچه را دیدم که در خیابان تنها بود وسوسه شدم او را مورد آزار قرار بدهم به‌همین دلیل او را به خانه متروکه بردم و دستم را جلوی دهانش گرفتم تا داد و فریاد نکند. بعد از تعرض به دخترچه‌از ترس اینکه او مرا به پلیس معرفی کند، تصمیم گرفتم وی را بکشم به همین دلیل با چاقو به جانش افتادم و بعد از قتل جسد را در گونی گذاشتم و در گودالی انداختم» متهم در حالی‌که ایراز شش‌مایی می‌کرد، گفت: «در آن لحظات اصلا حال خوبی نداشتم، در شرایط عادی نبودم و نمی‌دادم چرا چنین عملی را مرتکب شدم» بنا بر این گزارش متهم بعد از اعتراف به جرم خود به بازپرس جنایی معرفی و برای وی قرار بازداشت صادر شد. در حال حاضر تحقیق از این جوان برای روشن شدن سایر ابعاد پرونده همچنان ادامه دارد.

را در بیابان‌های اطراف جاده اندیشه از ماشین پیاده و فرار کردند» کارآگاهان بعد از تشکیل پرونده دوم متوجه شدند سرقت‌های مشابهی با پراید سفیدرنگ انجام شده و چندین نفر از سرنشینان این خودرو به اتهام زورگیری شکایت کرده‌اند. آنها با جمع‌بندی اطلاعات به‌دست‌آمده موفق به شناسایی خودرو موردنظر و مالک آن شدند. ماموران در ادامه اطلاع پیدا کردند پراید مورد استناد در سرقت‌ها به شیوه قولنامه‌ای و در چندین نوبت فروخته شده است. سپس هویت آخرین خریدار خودرو به نام بهروز شناسایی شد و بررسی سوابق این مرد فاش کرد وی از مجرمان حرفه‌ای و دارای سوابق دستگیری به اتهام «سرقت» و «موادمخدر» است. با شناسایی هویت بهروز، تصاویر وی از سیستم جامع پلیس استخراج شد و تعدادی از شکات، او را به‌عنوان یکی از اعضای گروه سارقان زورگیر مورد شناسایی قرار دادند. به این ترتیب متهم دستگیر شد.

بهروز که پس از شناسایی از سوی تعدادی از مالباختگان چارهای جز اعتراف نداشت، ضمن اقرار به زورگیری در پوشش مسافر کشی، دو همدست خود به نام‌های «صفر» و «سبحان» را نیز معرفی کرد. کارآگاهان بعد از شناسایی قهوه‌خانه‌ای واقع در شهر قس، به‌عنوان باتوق متهمان این محل را تحت مراقبت‌های نامحسوس پلیسی قرار دادند و در شرایطی که اصرر قصد داشت ضمن درگیری از دست آنها متواری شود، وی را دستگیر کردند. در ادامه با شناسایی مخفیگاه سبحان در طبقه سوم مجتمعی مسکونی در شهرک عزیزی، ماموران با شلیک نیز هوایی و در شرایطی که سبحان قصد داشت تا از طریق پشت‌بام متواری شود، آخرین عضو گروه را نیز دستگیر و همراه اصغر به پلیس آگاهی منتقل کردند. سرهنگ علی غیاثوند، معاون مبارزه با سرقت‌های خاص پلیس آگاهی تهران، با تأیید این خبر گفت: «اعضای هر دو گروه سارقان به سرقت‌های مشابه در مناطق مختلف تهران به‌ویژه در غرب و شمال غرب تهران اعتراف کرده‌اند و در حال حاضر شناسایی و دعوت از شکات در دستور کار قرار گرفته است» وی افزود: از مالباختگانی که در طول چند ماه گذشته و به این شیوه و شگرد مورد تهدید، ضرب‌وجرح و سرقت قرار گرفته‌اند دعوت می‌شود برای شناسایی متهمان و پیگیری شکایات خود به اداره پنجم پلیس آگاهی تهران بزرگ واقع در خیابان وحدت اسلامی مراجعه کنند».

شرق:بی‌احتیاطی مرد میناسال هنگام کار با فتر، گیر کردن فنر و آسیب‌دیدگی انگشت دست وی را در پی داشت. آتش‌نشانان پس از رسیدن به محل حادثه فهمیدند مردی ۴۵ساله در حال بازکردن لوله جاب آه آشپزخانه بوده که بر اثر بی‌احتیاطی و نداشتن تخصص، فنر لوله‌بازکن به داخل انگشت دست راست وی فرورفته و از طرف دیگر خارج شده و انگشت وی نیز داخل فنر گیر کرده است. آتش‌نشانان فنر را بریدند و انگشت این مرد را خارج کردند.

ادامه از صفحه ۵

اعتدال، پروژه رفرم یا بازگشت به تعادل از دست رفته

۳- با توجه به مبانی مفهومی «میان‌روی» و زمینه‌های اجتماعی – سیاسی ظهور جریان «اعتدال» در ایران، می‌توان به شیوه روش‌شناختی نوع-عالی‌وبری، دو تصویر کلی و متفاوت از اعتدال - در حکومت «تدبیر و امید» – متصور بود. یکی از مبانی که معطوف به رفرم‌سیسم (یا اصلاح‌گری) و گشایش در آینده توسعه‌یافتگی ایران است و دیگری که متوجه اعاده تعادل سنتی میان نیروهای ذی‌نفع در نظام سیاسی است. چنان‌که هرمن کان در بیانی نغز می‌گوید، «راه‌های زیادی هستند که به [قله] کوه می‌رسند و کوه‌های زیادی که به بهشت» بنا به شرایط تاریخی و اجتماعی هر جامعه و سیاسی و اراده نخبگان سیاسی، جوامع راه‌های مختلفی در فرآیند توسعه تجربه کرده‌اند. مراد از پروژه رفرم‌یستی اعتدال سیاسی در اینجا رویکرد و مجموعه برنامه‌ها و سیاست‌هایی است که واجد ویژگی‌های «اعتدال» مدرن و معطوف به پیشبرد توسعه ملی – اهداف بلند سشند-اندر – باشد. «اعتدال»، که امروز به‌عنوان یک شیسی سیاسی در ایران مطرح و صاحب قدرت است، در صورتی می‌تواند یک پروژه رفرم‌یستی معطوف به توسعه را به نام اعتدال پیش ببرد که طرح خود را بر بنیاد این دو رویکرد دراندازد: ۱) نهادسازی و اصلاحات نهادی متناسب به‌منظور تعدیل منازعات اجتماعی سیاسی و هدایت آن به توسعه سیاسی ملی و ۲) نفی مطلق‌انگاری و جهان‌بینی دوقطبی‌نگر – از رهگذر تلاشی گفت‌ومانی و ایجاد زیرساخت‌های نهادی مناسب برای مشارکت نیروهای اجتماعی مختلف و شهروندان به‌لحاظ حقوقی برابر در حوزه سیاستک جامعه‌ملی.

در متن چنین طرحی دو فرآیند مهم «اجماع» و «عقلایی‌سازی» قرار دارد. عقلایی‌شدن حوزه سیاست، در بیانی مجمل، عبارت است از تمایز و استقلال حوزه سیاست، افسون و توجیه‌زدایی از مفاهیم و مناسبات سیاسی و شکل‌گیری و نهادینه‌شدن قواعد و رویه‌های غیرخشخصی و «عقلایی» در رقابت بین‌حکومتی و تنظیم‌شده صاحبان منافع و بازیگران مختلف را میسر و فضای سیاست را پیش‌بینی‌پذیر می‌سازد. تعادل در سیاست مدرن مستلزم به‌مرز‌نشستن بذر عقلایی‌شدن حوزه سیاست است که بر اساس آن قواعد و رویه‌های غیرتخصصی شکل گرفته، نهادینه‌شده و به اقتضای تحولات و نیازهای روز اصلاح و ارتقا داده می‌شود؛ به‌گونه‌ای‌که که توان پیش‌بینی‌پذیری بالاتر رفته و نیروهای اجتماعی و سیاسی فرصت و امید بیشتری برای طرح تقاضاها و حصول به منافع خود بیابند. در این شرایط، افراد و بازیگران به‌لحاظ حقوقی برابر، در چارچوب منطق سیستم و ساختار سیاسی، که گامی مقدم بر دیگر وابستگی‌های متقابل، منافع خود را محفوظ و منافع نادر را قابل رقابت می‌یابند. چنین سیستمی راه بر اصلاح تدریجی و جذب تقاضاهای متنوع باز کرده و در مقابل هزینه آزمون و خطا را بالا برده و مجال کنش‌های انقلابی و برهم‌زدن قواعد بازی را محدود می‌سازد. در فرآیند مذکور مستلزم اجماع نیرومندی از نیروهای سیاسی- اجتماعی بر سر چارچوب‌های مشخص مفهومی و استراتژیک توسعه- در روایت اعتدالی آن – است. اجماع خود واجد دو سطح یا مرحله است. نخست اجماع تأثیرگذار غالب نیروهای سیاسی – اجتماعی برای توسعه و خروج کشور از وضعیت بحرانی که گامی مقدم بر دیگر سیاست‌هاست و دوم اجماعی پیشینی بر سر قواعد رقابت و بازی در حوزه سیاست که متاخر بر فرآیند عقلایی‌شدن ساختار حوزه سیاست است.

۴-اِعمال- و اجرای اصلاحات مذکور در ایران با موانعی مواجه است که می‌توان ذیل موانع در نهادی- حقوقی و موانع ذهنی- شناختی بررسی‌شان کرد. موانع و لوازم نهادی را به اقتضای قلمروهای اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جامعه می‌توان به شمار و سطوحی متنوع بررسی کرد. اما به نظر می‌رسد مهم‌ترین و عاجل‌ترین بخش موانع نهادی پروژه اعتدال مربوط به منازعه‌خیزی روابط حقوقی و سیاسی میان نهادهای دولت به‌ویژه قوه‌مقننه و اجرایی است.

۵-حالی می‌ماند اینکه اعتدالگرایان ایرانی و رویکرد آنها در کدام موضع قرار می‌گیرد. ایرانیان کنشگرانی هستند که به‌طور غالب در فضایی از دوگانگی ساختاری جامعه‌ای در حال گذار پرورش یافته‌اند. اینکه اعتدالگرایان امروز در ایران، به کدام وجه از مفهوم اعتدال – بازگشت‌گرا یا رفرمیست – بیشتر گرایش دارند، روشن‌کننده راه حکومت «تدبیر و امید» است. این اعتدالگرایان، خود تجربه زیست در حوزه‌های جدید زندگی اجتماعی نظیر دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقی داخلی و خارجی، نهادهای مدرن اداری و روابط مبتنی بر عقلانیت بوروکراتیک و هم‌زمان در میدان‌های اجتماعی سنتی نظیر بازار، حوزه‌های علمیه و خانواده‌های سنتی را داشته‌اند. دکتر حسن روحانی، رهبر مشی «اعتدال»، خود هم تحصیلکرده دانشگاه‌های مدرن داخلی و خارجی است و به‌رممند از همکاری و مشاورت متخصصان و روشنفکران جدید و هم سال‌ها در حوزه‌های علمیه سنتی تلمذ و در گروه‌های سیاسی سنت‌گرا فعالیت کرده است، البته، این موضوع اگرچه بر ابهام نظری و به تعاقب آن ابهام در عملکرد جریان «اعتدال» می‌انجامد، به نفس خود عاری از امتیاز نیست.